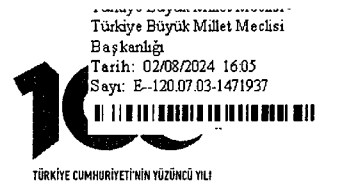

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-15240185

Konu : Soru Önergesi (7/13051)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.06.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1443739 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, Amasya Milletvekili Sayın Reşat KARAGÖZ'e ait 7/13051 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/13051) (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: A70E3C7A-5BF8-4EFC-8052-FFF6C2991A01

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No:(312) 287 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN REŞAT KARAGÖZ'E AİT 7/13051 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tüm sektörlerde suyun verimli kullanılması ve su verimliliği konusunda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla 31 Ocak 2023 tarihinde “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği” başlatılmıştır.

Ulusal su verimliliği hedeflerinin ve stratejilerinin ortaya konulduğu “Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)” 4 Mayıs 2023 tarihli ve 2023/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’yle yürürlüğe girmiştir.

“Su Verimliliği Seferberliği”nde yer alan eylemlerin uygulanması ile 2033 yılına kadar;

- İçme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının indirilmesi,
- Tarımsal sulama randımanının yükseltilmesi,
- Sanayide temiz üretim tekniklerinin ve su verimliliği tedbirlerinin uygulanması ile su kazanımı sağlanması,
- Bireysel günlük su kullanımı miktarının indirilmesi hedeflenmektedir.

İklim değişikliğinin en önemli olumsuz etkilerinden biri olan kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi amacıyla; Bakanlığımız tarafından 25 nehir havzasında kuraklık yönetim planları hazırlanmıştır. Bu planlarla yer alan bazı tedbirler şunlardır;

- Sulama alanlarının rehabilitasyonu ve modern sulama sistemlerine geçilmesi,
- Alternatif su kaynaklarının belirlenmesi,
- Kullanılmış suların yeniden kullanımının sağlanması,
- Kuraklığa dayanıklı bitkisel ürünlerin artırılması,
- Kuraklığın ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması,
- Kuraklık farkındalığının artırılması.

Bu tedbirlerin uygulanması ile yılda yaklaşık 11,6 milyar m³ su tasarrufu sağlanabilmesi hedeflenmektedir. Ülkemizde yaşanması muhtemel kuraklıkların olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla kuraklık tahmini ve erken uyarı sisteminin kurulması çalışmalarına 2024 yılında başlanılmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Amasya ilinin yer aldığı “Yeşilirmak Havzası Kuraklık Yönetim Planı” hazırlanmış; havzanın kuraklık analizleri, mevcut ve gelecek su potansiyeli tespit edilerek, tarım, içme suyu, sanayi, ekosistem, turizm sektörlerine kuraklığın etkileri belirlenmiştir.

Durgun Sularda Özümleme Kapasitesinin Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi kapsamında 2018 yılında yapılan çalışmada 2 adet (Yay Gölü ve Tersakan Gölü) göl sürekli kuru, 10 adet (Sazlı Göl, Altınlı Göl, Bingöl Gölü, Elekçi Gölü, Akgöl, Sıraç Gölü, Bolluk Gölü, Düden Gölü, Akören Gölü ve Uyuz Gölü) göl ise mevsimsel kuru olarak tespit edilmiştir. Proje kapsamında 2022 yılında yapılan çalışmada 4 adet (Karataş Gölü, Çelebibağı Sazlıkları, Kuyucuk Gölü ve Doğu Beyazıt Sazlıkları) göl sürekli ve 16 adet (Eber Gölü, Baba Hüseyin Gölü, Turna (Çalı) Gölü, Turna Gölü, Avlan Gölü, Yarışlı Gölü, Karagöl, Yılanlı Gölü, Meke Gölü, Vakıf (Tuzla) Gölü, Adırum Gölü, Akgöl, Batmış (Çil) Gölü, Hasantimur Gölü, Hıdırmenteş Gölü (Çiçekli), Turna (Keşiş) Gölü) göl ise mevsimsel kuru olarak tespit edilmiştir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Gübrede %18 olan KDV oranı 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır.

2023 yılında ÇKS'ye kayıtlı olarak hububat (buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik) üreten çiftçilerimize 2024 yılında ödenecek mazot ve gübre destekleri takvimde belirtilen tarihten önce üreticinin finansmana en fazla ihtiyaç duyduğu 2023 yılı sonbahar ekim dönemi içerisinde 1,2 milyon üreticimizin Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanarak kullanılması sağlanmıştır.

2023 yılında üretimi yapılan diğer ürünlere ait mazot ve gübre desteği de takvimde belirtildiği üzere 2024 yılı ilkbahar ekim dönemi başında çiftçilerimizin Ziraat Bankası hesaplarına tanımlanarak mazot ve gübre alımında kullanılması temin edilmiştir. Böylelikle 2023 üretim yılı için toplamda 2,2 milyon çiftçiye 19,8 milyar TL mazot ve gübre desteği ödenmiştir.

Diğer taraftan kimyevi gübre kullanım etkinliğinin artırılması ve ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik ve organomineral gübrelerin kullanımının teşvik edilerek hem çevre kirliliğinin azaltılması ve hem de topraklarımızın sağlığını koruyarak sürdürülebilir tarımın devamını sağlamak amacıyla ilk defa 2019 üretim sezonundan itibaren gübre desteğine ilave olarak, organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize dekara 10 TL gübre desteği verilmeye başlanmıştır. Söz konusu destek miktarı, 2023 üretim sezonunda %200 artışla dekara 30 TL olarak belirlenmiştir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

Yer altı sularının yetersiz seviyede kaldığı ve su kısıtı olduğu tespit edilen havzalarda;

- Fark ödemesi desteklemelerinde yer alan nohut, mercimek ürünlerine ilave %50 destek ödenmektedir. Suyun verimli kullanıldığı damlama sulama ile sulanan dane mısıra destekleme ödemesi yapılmaktadır.
- Yem bitkileri desteklemelerinde yer alan yem bezelyesi, fiğ, macar fiği, burçak ve mürdümük ürünlerine ilave %50 destek ödemesi yapılmaktadır.
- Sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında yağlık ayçiçeği desteklenmektedir.

Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi kapsamında tarımda sulama suyunun daha tasarruflu ve verimli kullanılması için basınçlı sulama sistemlerine %50 bireysel sulama hibe destekleri verilmektedir.

Tarımında daha çevre dostu ve sürdürülebilir uygulamaların yaygınlaşmasının amaçlandığı IPARD Programı bünyesinde "Tarım-Çevre, İklim ve Organik Tarım" tedbiri aday ülkeler arasında ilk olarak ülkemizde uygulanmaya başlamıştır.

Bakanlığımızca "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" ile işlenmeyen ve nadasa ayrılan alanlar ile işlemeli tarıma uygun olmayan alanlar öncelikli olmak üzere, iklim

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

değişikliğini dikkate alarak uygun tarımsal üretim yöntemleri kullanmak suretiyle stratejik ürünler başta olmak üzere bitkisel üretimin artırılması amacıyla azami %75'i aynı destek ile ülke genelinde projeler yürütülmektedir.

Kullanılmayan tarım arazilerinin üretime kazandırılması; ülkemizin gıda güvenliği, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlanması ve tarım arazilerinin etkin ve verimli kullanımı açısından önem arz etmektedir.

5403 sayılı Kanun'un 8/K maddesinde yapılan değişiklik ile üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin, kira geliri arazi sahiplerine ait olmak üzere, tarımsal üretimde kullanılması yönünde yasal dayanak oluşturulmuştur.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar neticesinde 2023 yılında bir önceki yıla göre nadas alanı 1,45 milyon dekar daralarak 28,1 milyon dekar, tarla bitkileri ekim alanı 1,8 milyon dekar artışla 167,1 milyon dekar, toplam tarım alanı ise 585 bin dekar artışla 239,4 milyon dekar olarak gerçekleşmiştir.

Üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince (TTK) yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanılmaktadır.

Bu doğrultuda,

- Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına %100 faiz/kâr payı desteği,
- Tarımsal AR-GE ve Biyo-Tarım yatırımlarına %50 faiz/kâr payı desteği,
- Hayvancılık, kanatlı sektörü ve su ürünleri sektöründe yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %5 faiz/kâr payı desteği,
- Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırımlarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10 faiz/kâr payı desteği,
- Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20 faiz/kâr payı desteği, yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Ülkemizde meydana gelen ve tarım alanlarını etkileyen doğal afetlerle ilgili 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında çalışmalar yürütülmektedir. Meydana gelen afetler nedeniyle oluşan zararlar tarım sigortası kapsamında bulunanlar için, TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda TARSİM tarafından karşılanmaktadır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamına girmeyen doğal afetlerden zarar gören çiftçilerimizin zararları 2090 sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun" kapsamında il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca değerlendirilmektedir.

Tarım Sigortası ile sigorta poliçesi bedelinin %50-67'si Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. Bu oran;

- Açık alanda yetişen meyvelerde don riski için %67,
- Köy bazlı kuraklık verim sigortasında %60,
- Gelir koruma sigortası için %60,
- Diğer tüm branşlarda %50'dir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

8039 sayılı “T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar” kapsamında düşük faizli işletme ve/veya yatırım kredileri kullandırılan çiftçilerimizden; krediye konu ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları zarar gören, Bakanlığımız kayıt sistemlerinde kayıtlı olup üretim faaliyetlerine devam edenlerden 31 Aralık 2026 tarihine kadar meydana gelen/gelebilecek doğal afetlerden zarar gördüğü il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca tespit edilenlerin, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları ertelenebilmekte ya da taksitlendirilebilmektedir.

İl ve yıl bazında tarım alanlarına ilişkin veriler TÜİK’in kurumsal internet sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.